

Vergaderjaar 2024–2025

33 009

Innovatiebeleid

32 637

Bedrijfslevenbeleid

Nr. 151

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 december 2024

Tijdens de begrotingsbehandeling van het Ministerie van Economische zaken (d.d. 17 oktober, 2025) hebben de leden Zeedijk en Dassen de regering verzocht voor het einde van het jaar de doelstellingen en opzet van de «Coalition of the Willing» aan de Kamer te rapporten (Motie kamerleden Zeedijk en Dassen, Kamerstuk 36 600 XIII, nr. 29). Middels deze brief wil ik u meenemen in de doelstellingen en planning van de Coalition of the Willing.

De halfgeleiderindustrie is fundamenteel voor onze open strategische autonomie en internationaal concurrentievermogen, zoals ook benadrukt in het Draghi-rapport. De halfgeleiderindustrie vormt de ruggengraat van Europa's high-tech sectoren, variërend van de auto-industrie tot telecommunicatie, defensie en kunstmatige intelligentie. Bovendien zijn halfgeleider technologieën cruciaal voor het mogelijk maken van noodzakelijke maatschappelijke transitities, bijvoorbeeld op het gebied van energie, gezondheidszorg en digitalisering. Technologisch leiderschap in de halfgeleiderindustrie is daarom essentieel voor het behoud van onze bredere gedeelde welvaart en weerbaarheid, mede door de huidige geopolitieke context

Europa beheerst niet een volledig eigenstandige waardeketen voor de ontwikkeling van halfgeleiders en is daarmee afhankelijk van andere landen. Toch heeft Europa wel een sterke positie in een aantal segmenten van de halfgeleiderwaardeketen, zoals R&D, sensoren, auto-industrie en halfgeleider materialen en -machines. Deze positie staat echter onder druk door concurrentie vanuit andere landen die hoog volume tegen lage kostprijs kunnen leveren. De EU Chips Act heeft geleid tot significante Europese alsook Nederlandse investeringen in de uitbreiding van R&D activiteiten op het gebied van halfgeleiders, bijvoorbeeld ten aanzien van de totstandkoming van de pilotline fotonica en de uitbreiding van de halfgeleiderproductiecapaciteit binnen Europa. Niettemin is de omvang van deze investeringen niet te vergelijken met die van bijvoorbeeld de VS en landen in Azië. Hierdoor kan de levering van chips voor de meest

kritieke sectoren die onze brede welvaart en veiligheid ondersteunen, zoals de auto- en de defensie-industrie, onder druk komen te staan. Kortom, zonder gecoördineerde inzet loopt Europa het risico om zijn sterke positie te verliezen en te afhankelijk te worden van anderen landen voor halfgeleider-technologieën voor onze belangrijkste sectoren.

Nederland en Europa moeten daarom versterkt inzetten op een gecoördineerde aanpak en gezamenlijke strategie om sterke posities in deze sectoren te waarborgen. Daarom wil ik mij samen met de halfgeleidersector inzetten om de Europese industriepositie te versterken en Europa voldoende weerbaar te houden. Dit onderwerp zal onderdeel zijn van de nog in te stellen Semicon Board NL. In dit platform zal ik namelijk samen met de sector spreken over onder andere de nationale opgaven, internationale samenwerking en investeringen die nodig zijn voor een wereldwijde toonaangevende en duurzame kennis- en industriepositie van Nederland.

De eerste gesprekken over een Europese Coalition of the Willing, waarin Nederland het voortouw neemt, hebben inmiddels plaatsgevonden en is één van de strategische prioriteiten die ik in dit platform samen met de sector verder wil vormgeven. Het doel van zo'n coalitie is om welwillende EU-landen met een sterke positie in de halfgeleiderindustrie bij elkaar te brengen om draagvlak te creëren en gezamenlijk input te leveren bij de Europese Commissie voor een mogelijke herziening van de EU Chips Act en het opzetten van een EU Chips Strategie, zoals ook voorgesteld in het Draghi-rapport. Hierover heb ik vrijdag 6 december en marge van de Telecomraad al gesproken met Henna Virkkunen, Executive Vice-President voor technologie soevereiniteit, veiligheid en democratie van de Europese Commissie, waarbij ik ook het belang van een gecoördineerde aanpak onderstreepte. Als onderdeel van de standaardprocedure voor EU-wetgeving zal de Europese Commissie een evaluatie uitvoeren van de bestaande EU Chips Act en mogelijk met een revisie komen op de Chips Act in 2026. Dit moment biedt in 2025 een concrete kans voor de Coalition of the Willing om te pleiten voor de herziening van de wetgeving.

Planning en proces

Op dit moment hebben we een uitvraag gedaan bij een aantal bedrijven en kennisinstellingen uit de sector om input op te halen voor de verdere invulling om te komen tot een aangescherpte Nederlandse en Europese strategie. Verder zullen in december en januari er op (hoog)ambtelijk niveau gesprekken plaatsvinden over dit onderwerp. Ik ben zelf voornemens om in Q1 2025 een Semicon-top te organiseren met de Coalition of the Willing landen.

Tot slot zal ik na de eerste bijeenkomst van de Semicon Board NL uw Kamer in Q1 2025 informeren over de opzet van de nationale sectoragenda en een update geven over «de Nederlandse inzet voor een sterk halfgeleiderecosysteem in geopolitiek uitdagende tijden».¹ Ik verwacht hier meer toelichting te kunnen geven over de stand van zaken met betrekking tot zowel de Semicon Board NL als de Coalition of the Willing.

De Minister van Economische Zaken,
D.S. Beljaarts

¹ Kamerstuk 33 009, nr. 138